

البته این ابتدا تبدیل بود که برخی حقوق دانان با انتقاد به اینکه این تبدیل نیست و در تبدیل باید یک جنس به جنس دیگر در حالی تغییر یابد که جنس هر دو یکی است؛ تصحیح شد و ابتدای این بند به تقلیل تغییر کرد.»

دکتر شیخ الاسلامی در رابطه با تبصره ماده ۶ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری نیز اظهار داشت: «این تبصره بیان می‌کند چنانچه در اجرای مقررات این ماده یا سایر مقرراتی که به موجب آن مجازات تخفیف می‌یابد، حکم به حبس کمتر از ۹۱ روز صادر شود، به مجازات جایگزین مربوط تبدیل می‌شود. این تبصره یکی از چالش‌هایی بود که این قانون آن را حل کرد، زیرا بین حقوق دانان اختلاف بود، چرا که ما در کمتر از ۹۱ روز تعارضی داشتیم و مطابق ماده ۶۵ قانون مجازات اسلامی مرتکبان جرایم عمدی که حداکثر مجازات قانونی آن‌ها سه ماه حبس است به جای حبس به مجازات جایگزین حبس محکوم می‌گردند. این تعارض در قوانین با تصویب این تبصره حل و تکلیف حبس کمتر از ۹۱ روز روشن شد.»

آمده است. ولی در مورد سایر مجازات‌های تعزیری یعنی غیر از موارد ذکر شده، در حبس درجه ۵، ۶، ۷ و ۸، به قاضی اجازه تبدیل داده است و به همان درجه از جزای نقدی، یا سایر موارد یا یک درجه پایین‌تر. خلاصه ماده ۳۷ اصلاحی این است که در قانون سابق قاضی در مورد حبس به هیچ عنوان حق تبدیل به مجازات‌های نقدی نداشت و در حال حاضر حبس‌های درجه یک تا چهار، مثل سابق بوده، فقط تقلیل است؛ ولی در حبس‌های درجه پنج تا هشت، قاضی می‌تواند هم یک یا دو درجه تقلیل دهد و هم برخی موارد را به همان درجه جزای نقدی یا مجازات مناسبی در آن درجه، تبدیل کند و اگر خواست تخفیف دهد باید به جزای نقدی درجه هفت بدل گرداند؛ بنابراین در مورد برخی حبس‌ها مکلف است اگر خواست تخفیف دهد، جزای نقدی بدهد. بند «پ» ماده ۶ تعزیری نکرده و در مصادره کل اموال جزای نقدی درجه یک تا چهار، قبلاً هم همین بوده است. برخی دیگر از بندهای این ماده تغییر خاصی نکرده است. بند «ت» تغییرات را داشته که انفسال دایم به انفسال موقت تقلیل یافته است.

در ماده ۳۷ گفته شده بود قاضی می‌تواند دو نوع تخفیف دهد: تقلیل و تبدیل؛ تقلیل یعنی از همان جنس حبس ۱۰ سال را دو سال کنیم، مثلاً حبس درجه پنج را درجه شش کنیم؛ اما تبدیل یعنی مجازات از جنسی به جنس دیگر تغییر کند مثلاً مجازات شلاق به جزای نقدی تبدیل شود؛ یا حبس به جزای نقدی تبدیل شود. ماده ۳۷ سابق سختگیری‌هایی داشت و قضات می‌گفتند ما در مورد حبس کلاً حق نداریم به جزای نقدی تبدیل کنیم، چون که بند «الف» ماده ۳۷ به میزان یک تا سه، چهار درجه تقلیل را مطرح می‌کند، بنابراین به جز موارد و قوانین خاص، وقتی می‌خواهیم حبس را تخفیف دهیم باید تقلیل دهیم.»

دکتر شیخ الاسلامی در رابطه با تفاوت‌های تقلیل و تبدیل در این قانون ادامه داد: «بند الف ماده ۳۷ اصلاحی قانون مجازات اسلامی گفته تقلیل، نگفته تبدیل! فقط گفته حذف مجازات‌های درجه چهار و بالاتر. یعنی اگر پرونده‌ای بود که جرمش از درجه ۴ به بالای یک، دو، سه تعزیرات است، قاضی نمی‌تواند حبس را تغییر دهد؛ چون عبارت «تقلیل»